

PERSONATGES

Els dubtes sobre Colom segueixen 500 anys després

▶ Els científics encara no n'han pogut concretar ni l'origen ni l'última residència

JULIA CAMACHO
SEVILLA

El 500 aniversari de la mort de Cristòfor Colom celebrat ahir ha coincidit amb dues investigacions que miren de determinar amb certesa el lloc de naixement i on són les restes del navegant.

Per intentar aclarir almenys part de l'embull, en què l'única dada realment clara és que Cristòfor Colom va morir el dia 20 de maig de 1506 a Valladolid, el departament de Medicina Legal de la Universitat de Granada treballa des de fa anys en els Estudis d'Identificació de Cristòfor Colom, coordinats per José Antonio Lorente, i els seus resultats seran presentats aviat.

DESCENDENTS CATALANS // Els informes sobre l'origen de Colom estan molt avançats. Lorente i el seu equip han acabat l'estudi d'ADN del cromosoma I (l'únic heretat per via paterna, que permet seguir el rastre entre els seus descendents), en què han participat 350 persones amb el cognom Colom de Catalunya, les Balears, el País Valencià i el sud de França -zones on les teories més fermes apunten que podia haver nascut el navegant-. Les seves mostres s'han confrontat amb l'ADN d'Hernando Colom, fill del mariner, ja que són les restes que es conserven més bé. De Cristòfor Colom a penes en quedaven unes restes òssies i en mal estat.

Per completar l'estudi i comprovar les tesis que situen el bressol de l'almirall al nord d'Itàlia, s'estudien també mostres de persones amb el cognom Colombo que actualment resideixen a Gènova i Milà. Lorente afirma que hi ha resultats «gairebé complets», tot i que al no haver fina-

litzat l'anàlisi de les mostres italianes «no s'han pogut obtenir encara les conclusions adequades».

L'altra línia d'estudi és l'anàlisi de les restes mortals. Els informes preliminars, donats a conèixer fa dos anys, no descarten en absolut que les restes mortals extretes de l'urna funerària de la catedral de Sevilla pertanyin al navegant.

Per arribar a aquesta conclusió, es van fer servir tècniques d'identificació com les utilitzades amb les vícti-

mes de l'11-S i es van confrontar amb els ossos del seu fill natural, anomenat Hernando (fruit de les relacions del mariner amb la cordovesa Beatriz Enríquez de Arana i enterrat també al temple sevillà) i amb els del seu germà Diego. Les seves restes eren al monestir de Santa Maria de Las Cuevas. Amb aquest últim, els científics van descobrir que les mostres eren compatibles amb l'ADN mitocondrial, indicatiu d'una relació genètica per via materna.

Segons assegura Miguel Botella, director del Laboratori d'Antropologia Física de la Universitat de Granada, les restes atribuïdes a Cristòfor Colom «corresponen a un únic cos, un home d'entre 50 i 70 anys, ni gaire robust ni gaire gran, i van ser descarnades, probablement per evitar la putrefacció durant el primer trasllat del cos de Valladolid a Sevilla». Sí que s'ha pogut certificar la relació entre Hernando i Diego, al tenir tots dos espina bifida.

El problema radica ara a comprovar si les restes de Santo Domingo, l'altre lloc que es disputa l'honor sobre l'última residència del mariner (hi van ser portades el 1544 complint el seu desig de reposar en terres americanes), pertanyen realment a ell. Les autoritats del país han denegat el permís per extreure i analitzar les mostres, cosa que impedeix esbrinar si les restes de Cristòfor Colom estan disseminades entre els dos països o bé només en un. ■

RENAULT
ocaSIÓN

Porque tú es que lo quieres todo

Llévate un Renault Mégane 5p Confort Expression

1.5 dCi de 100cv

climatizador, ABS+SAFE, radio-mono cd, pintura metalizada.

13.400€*

Matriculados en 2005. Precio llave en mano, Plan Prever incluido.

o un Renault Scénic Confort Expression

1.5 dCi de 100cv

climatizador, ABS+SAFE, radio-mono cd, pintura metalizada.

15.000€*

Matriculados en 2005. Precio llave en mano, Plan Prever incluido.

compromiso RENAULT

Garantía **ocaSIÓN** 24 meses

- Reembolso de su dinero a los 14 días ó 2.000 km si no queda satisfecho
- Revisión de 100 puntos de control
- Certificado de estado y de origen
- Asistencia Renault durante el periodo de garantía
- Prueba sin compromiso
- Precios llave en mano
- Financiación a su medida

SIN ENTRADA
100€
12 primeras cuotas

Mégane **259€**
al mes 60 cuotas restantes
Scénic **293€**
7,93% T.A.E.**

*PVP recomendado en Península y Baleares, con IVA, gastos de transferencia y Plan Prever incluidos, para vehículos adquiridos en Concesionarios Renault adheridos a esta promoción. Oferta válida hasta el 30/06/06. Modelos visualizados: Mégane Luxe Privilege 5p y Scénic Luxe Privilege. **Oferta Renault: Financiación, E.C.C. PVP Mégane Confort Expression 5p 1.5dCi 100cv 13.400€ T.N. 6,85%. Comisión de apertura 335€. 100€ al mes las doce primeras cuotas y las 60 cuotas restantes de 258,64€. Precio total a plazos 17.054€. PVP Scénic Confort Expression 1.5dCi 100cv 15.000€. T.N. 6,85%. Comisión de apertura 375€. Precio total a plazos 19.122€. Válido hasta el 30/06/06. R.R.E. n.º2058/06.

Investigadores dominicanos dicen que els ossos no van tornar mai

▶▶ Dos científics dominicans, l'historiador Manuel García i el científic Carlos Esteban, afirmen que els ossos de Colom mai van tornar a Espanya, sinó que, quan van anar a exhumar-los per portar-los a l'Havana el 1795, es van confondre amb els de Diego, fill de la seva primera dona.

▶▶ Sostenen que l'urna descoberta l'any 1877 durant unes obres a la catedral de Santo Domingo tenia unes inscripcions gravades, datades al segle XVII, «on es deia que eren de Colom». Estudis antropològics conclouen que els ossos són d'una persona amb artritis reumatoide, una malaltia que Cristòfor Colom va patir en vida i que no s'ha pogut certificar en les restes localitzades a Espanya.